

ת"פ 65422/01/20 - מדינת ישראל נגד אליהו איוש

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 65422-01-20 מדינת ישראל נ' איוש

בפני בעניין:	כבוד השופט דוד שאול גבאי ריכטר המאשימה	מדינת ישראל ע"י ב"כ הגב' אביה בניסטי, מתמחה מתביעות ירושלים
נגד הנאשם	אליהו איוש ע"י ב"כ עו"ד דוד הלוי ועו"ד מוריה ששון	

גזר דין

כתב האישום המתוקן

הנאשם הורשע על-פי הודאתו בביצוע עבירה של **איומים**, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, בכך שביום 12.8.2019 בלשכת הרווחה בשכונת גילה בירושלים, איים הנאשם על מנהלת הלשכה, עובדת סוציאלית, באומרו: "אין לי מה להפסיד, אני אפוצץ את הבניין".

הצדדים לא הגיעו להסכמה עונשית, אך נוכח מאסר על-תנאי תלוי ועומד בן חודשיים שהוטל על הנאשם בת"פ 43500-08-15 ביום 23.3.2017 (**המאסר המותנה**), נתבקשתי ע"י הסניגורים לשלוח את הנאשם לשירות המבחן לצורך בחינת אפשרות הארכת המאסר המותנה ובמקביל שלחתי אותו גם לממונה על עבודות השירות.

רישום פלילי

לנאשם 19 הרשעות קודמות, ברצף מאז שנת 1983 ועד לתיק הנוכחי משנת 2019. רוב ההרשעות הן בגין עבירות אלימות, וקיימת בנוסף הרשעה במעשה מגונה. הנאשם ריצה מספר תקופות מאסר העולות כדי עשרות חודשים במצטבר.

תסקיר שירות המבחן

מהתסקיר שהוגש בעניינו של הנאשם עולה כי הוא כבן 65, רווק, המתגורר בדירת דיור ציבורי בגפו בתנאים מינימליים, מוכר כנכה של הביטוח הלאומי על-רקע נפשי וקצבת הנכות היא מקור פרנסתו היחיד. הנאשם התייתם משני הוריו ואין לו קשר עם יתר בני משפחתו. הנאשם גדל בצלה של אלימות ובעיית הימורים קשה ממנה סבל האב, דבר שהוביל לחיי מחסור ועוני בשנות ילדותו. הנאשם נפלט למעשה ממסגרות החינוך כבר בגיל 10 והוא אינו יודע קרוא וכתוב. הוא עבר

בין מסגרות שונות, בין היתר כאלו המיועדות למתמודדי נפש, ואף היה מאושפז על-רקע פסיכיאטרי מספר שנים. בפועל, הגם שהנאשם אמור להיות במעקב וטיפול פסיכיאטריים, הוא אינו נמצא במעקב שכזה, ובהקשר זה קיים פער בין הדברים שסיפר לשירות המבחן לבין ממצאי בירוריו של השירות. כיום הנאשם מפוקח על-ידי יחידת "צור" בעקבות עבירת המין שביצע, והוא משתף פעולה עם קצין הפיקוח. הנאשם קיבל אחריות למעשיו ושירות המבחן ציין כי למרות עברו הפלילי ומאפייני אישיותו של הנאשם, יש לו שאיפות לקיים אורח חיים נורמטיבי. שירות המבחן התייחס לאבחונים שעבר הנאשם בעבר, כאשר בשורה התחתונה, בתחילה סברו הרשויות כי הוא מתמודד עם פיגור שכלי, ואולם באבחונים עדכניים יותר נקבע, כי הנאשם מתמודד עם הפרעת אישיות אימפולסיבית ובלתי יציבה המאופיינת בקווים אנטי-סוציאליים. הנאשם אינו משתמש לרעה בחומרים משני תודעה לדבריו. במכלול השיקולים, סבר שירות המבחן כי נשקפת רמת סיכון מהנאשם בהיעדר טיפול ובהיעדר רצון לכך, ולכן לא מצא לבוא בהמלצה טיפולית שיקומית, וכן לא סבר כי יש מקום להאריך את המאסר המותנה, ולכן המליץ על בחינת אפשרות של הטלת עבודות שירות.

חוות דעת הממונה על עבודות השירות

הממונה קבע כי על-סמך המסמכים שבידיו, הנאשם אינו כשיר לבצע עבודות שירות מבחינה רפואית.

טיעוני הצדדים לעונש

מחד, ביקשה ב"כ המאשימה להטיל על הנאשם עונש בתוך מתחם המתחיל במספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות ועד 18 חודשי מאסר. המאשימה ביקשה להטיל עליו עונש של 12 חודשי מאסר בפועל. מאידך, עמדה הסניגורית על נסיבותיו האישיות הקשות של הנאשם, והפנתה לחקירת יכולת בהוצאה לפועל המעידה על נסיבותיו, שעלו גם מתסקיר שירות המבחן. בשורה התחתונה, סברה הסניגורית כי יש מקום להאריך את המאסר המותנה, שכן שליחת הנאשם למאסר תהווה הרסנית עבודות במכלול נסיבות חייו, גילו והעובדה שהוא מצליח לשרוד אך בקושי.

קביעת מתחם העונש ההולם

בבואו של בית המשפט לגזור את הדין, עליו לקבוע את מתחם העונש ההולם בהתאם לעקרון ההלימה, הנגזר מן הערכים המוגנים, מידת הפגיעה בהם, נסיבות ביצוע העבירה ומידת אשמו של הנאשם וכן בהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת.

אשר לערכים המוגנים - עבירה של איומים נועדה להפחיד אדם ולגרום לו לעשות מענה או להימנע מעשותו, מחשש שיבולע לו מידי המאיים. התנהגות זו פוגעת בכבוד האדם ובאוטונומיה שלו לנהל שלוות חיים שקטה על-פי דרכו ללא כל חשש. בענייננו, מידת הפגיעה בערכים המוגנים בינונית נמוכה.

אשר לנסיבות ביצוע העבירה - כעולה ממכלול המידע שהובא בפניי, יש קשר ישיר בין מאפייני אישיותו של הנאשם כפי שעמד עליהם שירות המבחן על-סמך אבחונים קודמים, לבין ביצוע העבירה. כשהנאשם מתוסכל וסבור כי לא נענים לדרישותיו, הוא פועל באלימות מילולית ופיזית או בשתיהן גם יחד, כדי להשיג את מבוקשו. ספק נוכח מאפייני אישיות הנאשם, אם יכול הוא להימנע מכך, אך אין בכך נסיבה לקולה, שכן הנאשם אמור להיות מטופל פסיכיאטרי, אך

בפועל הוא משתף פעולה עם גורמי הטיפול. בנוסף, קיים ממד של חומרה בהשמעת איומים כלפי עובד ציבור שתפקידו לסייע לאנשים קשי יום דוגמת הנאשם. איומים על אנשי צוות רפואי, עובדים סוציאליים, שוטרים, פקחים ונהגים (זוהי רשימה שאינה ממצה), הפך לחזון נפרץ הפוגע באותם עובדים, בכבודם, בשלום גופם ונפשם, וביכולתם למלא את תפקידם. כך נפגע גם הציבור כולו, ובמיוחד החלשים שבחברה הזקוקים לסיוע של המדינה בהיבטים רבים של חייהם. בעניינו, כאמור, הנסיבות מעידות על פגיעה בינונית נמוכה שנגרמה עקב האיומים. פוטנציאל הנזק ידוע ומוכר ממקרים שהסתיימו גם באובדן חיים ובחבלות קשות לנותני שירותים, על לא עוול בכפם.

אשר למדיניות הענישה הנוהגת - בעבירות איומים מנעד הענישה רחב ביותר ונע ממאסר מותנה ועד למאסר דו-ספרי (חודשים) בכלא. עם זאת, כאשר מדובר על איומים כלפי פקידים ועובדי ציבור, הנטיה היא להחמיר בענישה.

א. רע"פ 4935/17 **סימונדיב** נ' **מ"י** (מיום 24.8.2017) - במקרה זה איים הנאשם על סוהרים מספר פעמים והואשם גם בהפרעה לעובד ציבור. אושר מתחם שבין מספר חודשי מאסר בפועל עד 18 חודשים ועונש של 18 חודשים.

ב. רע"פ 8253/18 **ינאי** נ' **מ"י** (מיום 25.11.2018) - במקרה זה איים הנאשם במסגרת הליך משפטי נגד גרושתו על השופט, על בת זוגו ועל עורך דינה. אושר מתחם שבין מס' חודשי מאסר ועד 12 חודשים ועונש של 6 חודשי מאסר בעבודות שירות.

ג. רע"פ 3150/19 **שטרנברג** נ' **מ"י** (מיום 8.5.2019) - במקרה זה, החמור ממקורו, הנאשם שהיה בגילפיון, איים במספרים על אחרים, וכשנעצר ע"י שוטרים העליבם וקילל אותם. אושר מתחם שבין מאסר קצר בעבודות שירות ועד שנת מאסר, והנאשם, בעל עבר פלילי ומאסרים מותנים, נדון ל-6 חודשי מאסר בפועל והפעלה מצטברת של התנאים.

ד. עפ"ג (ב"ש) 43248-01-22 **מ"י** נ' **בן דור** (מיום 18.5.2022) - הנאשם איים בשלוש הזדמנויות על ראש הממשלה ועל בנו, ולחובתו עבר פלילי ומאסר מותנה. אושר מתחם שבין עבודות שירות ל-12 חודשי מאסר והוחמר העונש מעבודות שירות ל-10 חודשי מאסר בפועל.

מתחם העונש ההולם - נוכח האמור, מתחם העונש יעמוד על בין חודש ל-8 חודשי מאסר.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

לזכות הנאשם הודאתו וקבלת האחריות וכן נסיבות חייו הקשות. לחובתו עברו הפלילי המכביד מאוד והעובדה שהנאשם ביצע את המעשים למרות שתלוי ועומד נגדו מאסר מותנה.

המיקום במתחם

נוכח האמור, יש למקם את הנאשם עד לאמצע המתחם.

שאלת הארכת המאסר המותנה

סברתי כי המלצת שירות המבחן נכונה, וכי אין טעמים של צדק או הגינות שמחייבים את הארכת המאסר המותנה. אני ער לנסיבות חייו הקשות של הנאשם ולמוגבלות עמה הוא מתמודד. יחד עם זאת, לאורך שנים, הנאשם אינו מסייע לעצמו ואינו ממשיך בטיפול פסיכיאטרי לו הוא זקוק, ובכך הוא ממשיך להיות מסוכן לציבור בהיעדר גורם שעשוי במידה רבה למתן את נטיותיו האלימות. על כך יש להצר. אני ער בהחלט למשמעות השלילית של הטלת מאסר בפועל על הנאשם בנסיבות שתיארתי ובנסיבות שתיארה הסניגורית, מהן עולה, כי כפסע, בין הנאשם לבין הדרדרות רבתי. ואולם, בהינתן טיב העבירה והצורך בהלימה, בהינתן עברו הפלילי של הנאשם בעבירות דומות, ובהיעדר אופק ממשי לעליה של הנאשם על מסע אמיתי של שיקום ותיקון, נדמה כי אין מנוס, כאמור, מהפעלת המאסר המותנה.

גזירת הדין

בהתאם לאמור לעיל, אני מחליט להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. חודשיים ויום מאסר בפועל.

ב. מפעיל את המאסר המותנה של חודש במצטבר וחודש בחופף. בסה"כ ירצה הנאשם 3 חודשי מאסר ויום אחד. ככל שהנאשם היה עצור בתיק זה, יש לנכות את ימי מעצרו ע"פ חישוב שב"ס שיכריע. הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי מאסר בבית הסוהר "ניצן" ברמלה **ביום 6.11.2022 עד לשעה 10:00** כשהוא מצויד בתעודת זהות ובעותק מגזר הדין. הנאשם רשאי לבצע מיון מוקדם בתיאום עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טלפונים: 074-7831077/8.

ג. 6 חודשי מאסר שלא ירצו, אלא אם יעבור הנאשם בתוך 3 שנים מסיום מאסרו כל עבירת איומים.

מבוקש בכל לשון של בקשה, כי גורמי הדיור הציבורי הנוגעים לדירה בה מתגורר הנאשם ישמרו על זכויותיו של הנאשם בדירה, שמהווה עבורו עוגן יחיד ומשמעותי בחייו. אובדן הדירה יהיה בגדר ענישה נוספת ובלתי מדתית כלפי הנאשם, ואני מבקש מהחברה המשכנת לקחת זאת בחשבון במכלול שיקוליה. הנאשם הוא אדם ערירי, ששורד אך בקושי ומתמודד עם בעיות רבות, ומוגבלותו ניכרת. טוב תעשה החברה המשכנת, אם תיק זאת בחשבון.

זכות ערעור כחוק.

יש לשלוח לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

ניתן היום, ד' תמוז תשפ"ב, 03 יולי 2022, במעמד הצדדים.

